

Besluit

Ons kenmerk: ACM/DE/2016/200962

Zaaknummer: 15.1167.53

BESLUIT

Besluit van de Autoriteit Consument en Markt op grond van artikel 5, zesde lid, van de Elektriciteitswet 1998 over de goedkeuring van de methodologie voor de intraday capaciteitscalculatie na introductie van flow-based marktkoppeling.

**Pagina
1/8**

Muzenstraat 41 | 2511 WB Den Haag
Postbus 16326 | 2500 BH Den Haag
T 070 722 20 00 | F 070 722 23 55
info@acm.nl | www.acm.nl | www.consuwijzer.nl

1 Samenvatting

1. De groothandelsmarkten voor elektriciteit zijn in Europa aan elkaar gekoppeld. Op 21 mei 2015 is een nieuwe methode – de zogenoemde flow-based marktkoppeling – van start gegaan tussen Nederland, Duitsland, Frankrijk en België, Oostenrijk en Luxemburg (de CWE-regio).¹ Met de invoering van flow-based is het mechanisme waarbij transportcapaciteit voor grensoverschrijdende handelstransacties via de elektriciteitsbeurzen aan de markt wordt toegewezen verbeterd.² Flow-based marktkoppeling ziet op de dag-vooruitmarkt, maar heeft ook gevolgen voor de intraday handel.
2. De netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet, TenneT TSO B.V. (hierna: TenneT), heeft een nieuwe methodologie voor de intraday capaciteitscalculatie (als onderdeel van de congestiebeheersprocedures) aan de Autoriteit Consument en Markt (hierna: ACM) voorgelegd. ACM heeft deze methodologie beoordeeld.
3. Met dit besluit keurt ACM de methodologie voor de intraday capaciteitscalculatie goed. Belanghebbenden kunnen tegen dit besluit bezwaar maken.

2 Inleiding en procedure

4. Op 4 december 2015 heeft de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet, TenneT, de methodologie voor de intraday capaciteitscalculatie aan ACM voorgelegd.
5. De aanleiding om deze methodologie in te dienen is de invoering van flow-based marktkoppeling in mei 2015. De toen ingevoerde marktkoppeling heeft betrekking op de dag-vooruit handel, maar deze berekening heeft ook gevolgen voor de intraday-berekening. TenneT heeft daarom, samen met de andere transmissienetbeheerders van de CWE-regio, een nieuwe methodologie voor de intraday capaciteitscalculatie opgesteld.
6. De indeling van dit besluit is als volgt. Hoofdstuk 3 bevat het wettelijk kader. Het ontvangen voorstel is samengevat in hoofdstuk 4. ACM beschrijft haar beoordeling van de aanvraag in hoofdstuk 5. ACM eindigt dit besluit met het dictum (hoofdstuk 6).

¹ Goedgekeurd door ACM bij besluit van 8 april 2015, kenmerk: ACM/DE/2015201838.

² De marktkoppelmingsmethode die als voorloper van flow-based marktkoppeling op 9 november 2010 was gestart was ATC (Available transmission capacity).

3 Wettelijk kader

7. In dit hoofdstuk beschrijft ACM de bepalingen die gezamenlijk het wettelijk kader vormen voor dit besluit.
8. In artikel 37, zesde lid, aanhef en onder c, van Richtlijn 2009/72/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit en tot intrekking van Richtlijn 2003/54/EG, is het volgende bepaald:

Artikel 37 Taken en bevoegdheden van de regulerende instantie

(...)

6. De regulerende instanties zijn bevoegd voor de vaststelling of de voldoende ruim aan de inwerkingtreding voorafgaande goedkeuring van ten minste de methoden voor het berekenen of vastleggen van de voorwaarden inzake

(...)

c: toegang tot grensoverschrijdende infrastructuur, inclusief de procedures voor de toewijzing van capaciteit en congestiebeheer.

9. Artikel 37, zesde lid, aanhef en onder c, is geïmplementeerd in artikel 5, zesde lid, van de Elektriciteitswet 1998 (hierna: de E-wet), dat bepaalt dat ACM beslist over de goedkeuring van de door de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet gehanteerde congestiebeheersprocedures voor landsgrensoverschrijdende netten. Ten behoeve van de beoordeling van de voorgelegde congestiebeheersprocedures neemt ACM in aanmerking of deze procedures voorwaarden bevatten die redelijk, objectief en niet discriminerend zijn zoals vereist op grond van artikel 26a, eerste lid, van de E-wet.
10. Op grond van artikel 5, vierde lid, van de E-wet werkt ACM samen met andere nationale energietoezichthouders in Europa onder meer teneinde de nationale markten in de CWE-regio te integreren en samenwerking tussen netbeheerders aan te moedigen.
11. Op grond van artikel 16, derde lid, van Verordening (EG) 714/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende de voorwaarde voor toegang tot het net voor grensoverschrijdende handel in elektriciteit en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1228/2003 (hierna: Verordening 714/2009) krijgen marktpelers de beschikking over de maximale capaciteit van de interconnecties en/of de maximale capaciteit van de transmissienetwerken waarmee grensoverschrijdende stromen worden verzorgd, zulks in overeenstemming met de voor een bedrijfszekere exploitatie van het netwerk geldende veiligheidsnormen.
12. Op grond van artikel 2.6 uit Bijlage I bij Verordening (EG) 714/2009 stellen de transmissiesysteembeheerders een passende structuur vast voor de toewijzing van capaciteit tussen verschillende tijdsbestekken. Hierin kan een optie zijn opgenomen om een minimumpercentage aan interconnectie-capaciteit te reserveren voor dagelijkse of "intra-day" toewijzing. Deze toewijzingsstructuur moet worden beoordeeld door de respectieve regulerende

instanties. Bij het opstellen van hun voorstellen houden de transmissiesysteembeheerders rekening met:

- a. De kenmerken van de markten
- b. De exploitatieomstandigheden, (...)
- c. Het niveau van harmonisering van de percentages en tijdsbestekken die zijn goedgekeurd voor de verschillende geldende mechanismen voor de toewijzing van capaciteit.

13. Op grond van artikel 20, eerste lid, van Verordening (EU) 2015/1222 van de Commissie van 24 juli 2015 tot vaststelling van richtsnoeren betreffende capaciteitstoewijzing en congestiebeheer (hierna: CACM-Verordening) moet ook voor het intraday-tijdsbestek worden overgegaan op de flow-based capaciteitsberekeningsmethodologie.

4 Voorstel

14. In dit hoofdstuk geeft ACM een samenvatting van het ontvangen voorstel en relevante informatie die ACM naar aanleiding van het voorstel heeft ontvangen.
15. De transmissienetbeheerders van de CWE-regio hebben een gezamenlijk document opgesteld, getiteld "NRA approval package ID ATC after FBMC" (hierna: ID approval package).³ Daarin wordt uiteengezet dat het doel van de nieuwe methodologie is om na de flow-based berekening extra capaciteit aan de markt toe te wijzen.
16. Het proces voor toewijzing van intraday capaciteit bestaat uit verschillende stappen, zo volgt uit het ID approval package. Het startpunt is de initiële calculatie die is beschreven in het flow-based approval document, hoofdstuk 4.4. In het ID approval package wordt uiteengezet dat de intraday ATC kan worden gezien als 'leftover' van de dag-vooruit flow-based berekening. De intraday ATC is dus geen nieuwe berekening. Deze berekening verschilt niet van de huidige berekening.
17. Vervolgens maakt elke transmissienetbeheerder een eigen evaluatie en verzoekt eventueel om aanpassing van de initiële calculatie op zijn grenzen. Dat kan zowel gaan om een verhoging van de capaciteit, als om een verlaging. Bij een verlaging zal alleen capaciteit die nog niet was toegewezen worden verlaagd, ook al ligt er het verzoek om meer capaciteit te verlagen.
18. Bij de derde stap berekent de "Central Matching Tool" (CMT) de uitkomst van de verzoeken om aanpassing. De berekening vindt plaats per uur. Als er alleen verzoeken zijn gedaan om

³ Version 1.0 of 05-11-15. Er is eveneens een "Context paper CWE Intraday" toegestuurd, ter onderbouwing van de methodologie.

verhoging van de capaciteit, zal het CMT daarvan uitgaan. Als er ook verzoeken om verlaging van de capaciteit zijn, zal een verzoek om verlaging boven een verzoek om verhoging binnen hetzelfde uur gaan.

19. De vierde stap is dat transmissienetbeheerders de uitkomst van de berekening onder stap 3 (geheel of gedeeltelijk) kunnen accepteren, of afwijzen. TenneT heeft in het ID approval package aangegeven dat de procedure voor toewijzing van capaciteit op de Nederlands-Duitse grens en de Nederlands-Belgische grens al geharmoniseerd is. De berekening voor deze grenzen loopt parallel. TenneT zal verzoeken om verhoging of verlaging per uur bekijken. Daarbij zal zij in ogenschouw nemen de thermische belasting en windvoorspellingen.
20. De vijfde stap is dat de uitkomst van stap 4 door het CMT wordt betrokken in de berekening. Daarbij wordt gekeken of eventuele afwijzingen voldoende onderbouwd zijn. Daarna zal het CMT een berekening per uur, per grens naar de transmissienetbeheerders sturen.
21. In de zesde en laatste stap zal elke transmissienetbeheerder de uitkomst van de berekening van stap 5 gebruiken als input voor de capaciteitstoewijzingsberekening op zijn eigen grenzen.

5 Beoordeling

22. Op basis van de beschrijving van de methodologie voor de intraday capaciteitscalculatie, constateert ACM het volgende.
23. In het Position Paper van de CWE-toezichthouders, gepubliceerd bij de introductie van flow-based marktkoppeling,⁴ is het volgende opgenomen:

"9.2 Intraday capacity calculation"

Upon request of CWE NRAs, the CWE FB project has presented several scenarios to develop a capacity calculation methodology at intraday timeframe.

The CWE NRAs are open to a stepwise approach, implementing in a first step ATC coordinated calculation, before implementing Flow-Based calculation at this timeframe. CWE NRAs recall the requirements contained in Article 1.9 of the Annex 1 of Regulation 714/2009 on the implementation of a coordinated allocation at intraday, and the provisions imposed in articles 14.1. and 21 of the CACM Regulation which states that Flow Based methodology shall be developed also for the intraday timeframe. The CWE

⁴ Zie Bijlage 3 bij het besluit van ACM van 8 april 2015, kenmerk: ACM/DE/2015201838.

NRAs also insist on the importance of this methodology to be thought and designed in consistency with the pan-European intraday allocation solution.

Before these improvements are made, CWE NRAs ask for intraday capacity recalculation to be properly implemented in ATC by the beginning of November 2015. This interim solution is intended to allow for more capacity at this timeframe, taking stock of more accurate information on grid, consumption and generation parameters."

24. Hieruit volgt dat de CWE-toezichthouders de CWE-transmissienetbeheerders hebben opgedragen over te gaan tot herberekening van de intraday capaciteit, daarbij uitgaande van de laatste informatie die intraday beschikbaar is.
25. In het Context Paper CWE Intraday geven de CWE-transmissienetbeheerders aan dat zij werken aan een flow-based methodologie voor intraday. Zij geven aan dat sinds de invoering van de flow-based methodologie voor dag-vooruit een reductie van beschikbare intraday-capaciteit is geconstateerd. Een nieuwe methodologie voor de berekening van intraday-capaciteit is daarom gewenst. De nu voorgelegde intraday-methodologie is gebaseerd op een coördinatie van lokale intraday capaciteit. De transmissienetbeheerders geven in het Context Paper CWE Intraday aan dat dit niet in overeenstemming is met de vraag van de toezichthouders om een volledig gecoördineerde methodologie gebaseerd op herberekeningen. De transmissienetbeheerders geven echter aan dat zij hebben gekozen voor deze vorm van coördinatie omdat deze methode meer accurate resultaten oplevert en een betere tussenstap is op de weg naar de implementatie van de CACM-Verordening. Daarnaast zou een methode waarin herberekening wordt toegepast veel tijd vergen, wat ten koste zou gaan van de ontwikkeling van een flow based intraday methodologie, hetgeen volgens de CACM Verordening het uiteindelijk intraday model is.
26. Op de Nederlandse grenzen was er al een procedure die op het intraday tijdsbestek de mogelijkheid gaf om extra capaciteit aan de markt te geven. Deze procedure was echter niet gecoördineerd binnen de CWE-regio en niet geformaliseerd. ACM steunt deze coördinatie en formalisatie.
27. ACM heeft signalen van marktpartijen ontvangen waaruit blijkt dat de beschikbare intraday capaciteit gereduceerd is, waarbij zelfs naar voren is gebracht dat deze capaciteit soms nihil is. ACM is van oordeel dat dit onwenselijk is en dat netbeheerders dit mogelijk kunnen verbeteren door de door toezichthouders gevraagde herberekening in te voeren. Als zou blijken dat een herberekening extra capaciteit zou opleveren, dan zou het huidige voorstel in strijd zijn met Verordening 714/2009⁵, waarin is opgenomen dat de maximale capaciteit moet worden aangeboden.

⁵ Artikel 16, derde lid, van Verordening 714/2009.

28. Naar het oordeel van ACM is de tussenstap van de transmissienetbeheerders te beperkt en moeten de transmissienetbeheerders werken aan verbeteringen.⁶ TenneT dient, samen met de andere CWE-transmissienetbeheerders, een voorstel voor hercalculatie in te dienen, waarbij in ieder geval het probleem wordt opgelost dat er soms helemaal geen capaciteit op de grens beschikbaar is. Dit voorstel moet worden ingediend vóór 1 maart 2017.
29. ACM ziet de voorgelegde methodologie als een verbetering van de bestaande methodologie, zoals uiteengezet in randnummer 26. Daarom keurt ACM de methodologie goed, onder de voorwaarde genoemd in randnummer 28.

⁶ De gezamenlijke CWE-toezichthouders hebben op 3 februari 2016 een e-mail gestuurd aan de CWE-netbeheerders met deze strekking.

6 Dictum

30. Gelet op het voorgaande en op grond van artikel 5, zesde lid, van de Elektriciteitswet 1998 keurt de Autoriteit Consument en Markt de methodologie voor de intraday capaciteitscalculatie, als onderdeel van de congestiebeheersprocedures zoals voorgelegd door TenneT TSO B.V., goed onder de voorwaarde dat TenneT, samen met de andere CWE-transmissienetbeheerders, een voorstel voor hercalculatie indient, waarbij in ieder geval het probleem wordt opgelost dat er soms helemaal geen capaciteit op de grens beschikbaar is. Dit voorstel moet worden ingediend vóór 1 maart 2017.
31. Van dit besluit wordt mededeling gedaan in de Staatscourant. Voorts publiceert de Autoriteit Consument en Markt dit besluit op de internetpagina van de Autoriteit Consument en Markt.

Den Haag,

Datum: 23 februari 2016

Hoogachtend,

Autoriteit Consument en Markt
namens deze,

w.g.

drs. J. de Maa

Teammanager Directie Energie

Tegen dit besluit kan degene, wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken, binnen zes weken na de dag van bekendmaking van dit besluit een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij ACM, Directie Juridische Zaken, Postbus 16326, 2500 BH Den Haag. In dit bezwaarschrift kan een belanghebbende op basis van artikel 7:1a, eerste lid, van de Algemene wetbestuursrecht, ACM verzoeken in te stemmen met rechtstreeks beroep bij de administratieve rechter.